

Plaatsen van een pacemaker

Inhoudsopgave

Inleiding	1
De pacemaker	1
Vorbereiding	1
<i>Andere medicijnen</i>	2
<i>Wat neemt u mee?</i>	2
Overige	2
De behandeling.....	2
Implantatie	2
Nazorg	3
Na de implantatie	3
Weer naar huis	3
Wondbehandeling	4
Algemeen	4
Bij overlijden	4
Mogelijke risico's.....	4
Bij vervanging	5
Tot slot	5

Inleiding

U komt binnenkort naar ziekenhuis Tjongerschans voor het plaatsen van een pacemaker. De pacemaker wordt tijdens een kleine ingreep onder de huid in de borststreek ingebracht. In deze folder kunt u lezen hoe de gang van zaken is rondom deze procedure.

Is uw pacemaker/elektrode aan vervanging toe? Lees meer hierover in het hoofdstuk 'Bij vervanging'

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel ze dan aan uw cardioloog.

De pacemaker

Een pacemaker is een klein elektronisch apparaat. De pacemaker stimuleert het hart door regelmatig een elektrisch stroomstootje af te geven, hier voelt u verder niets van. De pacemaker bestaat uit een behuizing met batterij en elektronica. Daarnaast zijn er één of twee pacemakerdraden (elektroden) die er voor zorgen dat het stroomstootje in het hart terechtkomt. Soms worden er ook drie draden gebruikt. De pacemaker helpt uw hart bij het behouden van een zo normaal mogelijk hartritme.

Na de ingreep blijft u in principe nog één nacht in het ziekenhuis. Het kan zijn dat u op de avond voor de behandeling al wordt opgenomen, dit wordt dan aan u doorgegeven.

Vorbereiding

Alle patiënten die op de afdeling hartkatheterisatie een onderzoek of behandeling ondergaan, worden vooraf gezien door de cardioloog.

Het gebruik van bloed verdunnende medicijnen

Bij gebruik van Acenocoumarol of Fenprocoumon geven wij u uitleg over het (tijdelijk) aanpassen van het stollingsmiddel. Geeft u de datum van de behandeling zo spoedig mogelijk door aan de trombosedienst? De trombosedienst kan met uw behandelend cardioloog overleggen hoe de dosering van het anti-stollingsmiddel moet worden aangepast. Heeft u geen uitleg gekregen? Neem dan contact op met de trombosedienst. Stop niet zelf zomaar met de medicatie.

NOAC- medicatie wordt soms gestopt. Dit is echter afhankelijk van:

- Welke medicatie u gebruikt
- De aard van de ingreep
- Uw nierfunctie

U ontvangt hierover uitleg bij het plannen van de behandeling.

Andere medicijnen

- Gebruikt u plas tabletten? Neem deze na de behandeling in.
- Overige medicijnen kunt u gewoon innemen, tenzij de cardioloog anders met u heeft besproken.

Wat neemt u mee?

- Bewijs van inschrijving van uw zorgverzekering.
- Geldig ID-bewijs
- Uw medicijnen die u thuis gebruikt in de originele verpakking.
- Spullen voor overnachting, zoals nachtkleding, toiletartikelen
- Sokken (het is vrij koud op de behandelkamer)
- Iets te lezen e.d.

Overige

- U krijgt thuis bericht over datum en tijdstip van de opname.
- Bent u overgevoelig voor antibiotica? Meld dit dan aan uw arts of verpleegkundige.
- Heeft u koorts of koorts gehad vlak voor opname? Meld dit dan, u heeft dan een verhoogde kans op een infectie.
- Wilt u uw sieraden en andere waardevolle spullen thuis laten? Dan raken ze ook niet kwijt.

De behandeling

Ongeveer een half uur voor de ingreep wordt u naar de hartkatheterisatie kamer gebracht. Hiervoor krijgt u een rustgevend tabletje en antibiotica via het infuus. Antibiotica is nodig om het risico op wondinfecties zo klein mogelijk te houden. Als u aan de beurt bent gaat u met bed naar de hartkatheterisatie kamer.

Het is verstandig van te voren naar het toilet te gaan.

Implantatie

Bij de implantatie van uw pacemaker is een aantal mensen aanwezig:

- Een cardioloog
- 2 laboranten
- Een pacemakertehnicus van de Tjongerschans

- Eventueel een technicus van de firma

U gaat op de tafel liggen. De operatieplek wordt (indien nodig) geschoren en daarna gedesinfecteerd. Vervolgens krijgt u een steriel laken over u heen. De cardioloog begint met het geven van plaatselijke verdoving. Houdt u veel pijn? Dan kan de cardioloog u ook via het infuus pijnstilling laten geven.

De cardioloog brengt eerst de draden in, maakt deze vast aan de pacemaker en plaatst deze dan onder de huid. Als de pacemaker is geplaatst, sluit de cardioloog de wond met enkele hechtingen. Hiervoor wordt oplosbaar hechtmateriaal gebruikt. Hierna wordt het wondgebied schoongemaakt en afgeplakt met een speciale pleister.

Tijdens de hele behandeling houden wij uw hartritme en bloeddruk in de gaten. Als u iets onaangenaams voelt (pijn op de borst, misselijkheid, jeuk e.d.) zeg dit dan meteen.

Wanneer u weer in bed ligt, wordt de pacemaker nogmaals doorgemeten.

Nazorg

Na de implantatie

Na de behandeling gaat u voor de eerste nazorg naar de Holding. Wanneer u zich goed voelt en er zich geen complicaties voordoen, gaat u weer terug naar de verpleegafdeling. Daar ontvangt u aanvullende informatie en hoort u ook hoe lang u in bed moet blijven.

De verpleegkundige van de afdeling controleert de wond, bloeddruk en temperatuur en maakt een hartfilmpje (ECG). Ook krijgt u voor de tweede keer antibiotica. U wordt aangesloten op de telemetrie (draagbare monitor). De wond kan een beetje pijn doen, hier kunt u een pijnstiller voor vragen.

Als alles goed gaat, mag u de volgende morgen naar huis. U mag niet zelf naar huis autorijden. Als u zich weer goed voelt, mag u vanaf de dag daarna wel weer autorijden.

Voordat u naar huis gaat, wordt er nog een röntgencontrolefoto gemaakt om de juiste plek van de geleidingsdraad goed in beeld te hebben.

Weer naar huis

Het is belangrijk at u minimaal 6 weken uw linkerarm niet boven de schouder heft. Ook mag u geen zware dingen tillen. Het duurt namelijk minimaal 6 weken voordat de draden goed vast gegroeid zijn en de wond genezen is.

Let er op dat u uw schouder wel blijft gebruiken, zodat deze soepel blijft.

De avond na de implantatie mag u eventueel weer beginnen met bloedverdunners, dit wordt met u besproken.

De plek waar de pacemaker is geplaatst blijft een paar dagen gevoelig. U mag hier paracetamol voor innemen.
U krijgt een afspraak mee voor wondcontrole en pacemaker controle.

Krijgt u klachten als duizelingen, bonzend hoofd, langzame pols, koorts, voortdurende hik of problemen met de wond? Neem dan contact op met de secretaresse van uw cardioloog. Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de dokters wacht.

Na circa 1 week krijgt u een pasje thuis gestuurd met alle gegevens van de pacemaker. Deze moet u altijd bij u dragen zodat een ander ziekenhuis ook toegang heeft tot de pacemaker gegevens.

Wondbehandeling

Bij een wond gesloten met oplosbare hechtingen:

- Een pleister, de Tegaderm absorbert.
- Deze kan 5 dagen blijven zitten.
- Met deze pleister kunt u gewoon douchen(niet over heen wrijven)
- Na 5 dagen mag u de pleister voorzichtig van de huid verwijderen.
Eventueel met de handsproeier de pleister nat maken om het loslaten te vergemakkelijken.
- Bij (heftige) jeuk mag de pleister er eerder af.
- Als de wond droog is hoeft er geen pleister meer op.

Algemeen

- De eerst week niet baden.
- De eerste twee weken niet zwemmen of naar de sauna.

Bij overlijden

In geval van overlijden zal de begrafenisondernemer de pacemaker verwijderen. Dit is wettelijk verplicht.

Mogelijke risico's

Een uitgebreide beschrijving van de mogelijke risico's staat in de folder van de Hartstichting.

Bij vervanging

Een gemiddelde pacemaker gaat zes tot acht jaar mee. Bij controles wordt steeds gekeken hoe lang de pacemaker nog meekan. Als de batterij bijna leeg is, heeft u een geheel nieuwe pacemaker nodig. De cardioloog sluit de nieuwe pacemaker dan aan op de oude geleidingsdraden. De geleidingsdraden gaan meestal veel langer mee dan de pacemaker. Maar soms worden deze ook vervangen. De oude draad blijft meestal zitten.

De opname verloopt zoals hiervoor is beschreven. Na de vervanging blijft u een nacht in Tjongerschans.

Bij de eerste controle na implantatie (na ca 3 maanden) krijgt u van de pacemaker technicus uitleg over de pacemaker.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze folder? Neem dan contact op met de polikliniek cardiologie of bespreek dit met uw cardioloog.

Heeft u technische vragen, schrijf deze dan op, de technicus beantwoordt de vragen graag tijdens de eerste controle.